

[Alsing Andersen.]

ligger, idet han blandt andet sagde, at der lige siden 1920 havde været Kritik af denne Hovedstadsordning i Valgloven, og at det derfor nu var paa Tide, at man fik den lavet om. Hvis der lige siden 1920 har været en saadan Kritik, er man i alt Fald gaaet meget stille med den, det tror jeg de fleste vil være enige med mig i. Det er i Virkeligheden først fra sidste Valg, da Venstre opdagede, at Stemmetallet for det steg paa en for Venstre glædelig Maade i Hovedstaden, at dette Problem overhovedet er blevet aktuelt. Før den Tid havde Venstre ikke opdaget, at der var noget galt ved, at Hovedstaden var delt i 3 Storkredse. Nu er det først Venstre er blevet betænkelig. Den Kritik er først kommet det sidste Par Aar. Man maa ogsaa have Lov at spørge, hvorfor Indenrigsministeren saa ikke er kommet med andre Ændringer i Valgloven. Det er i hvert Fald en Kendsgerning, at der er andre Dele af Valgloven, som er blevet i høj Grad kritiseret gennem en lang Aarrække. Det har ikke gjort noget Indtryk paa Regeringen. Men dette, at Venstre synes at kunne faa en ekstra Fordel i Hovedstaden, hvis man laver Loven om, foranlediger øjeblikkelig denne Regering til at komme hæsblæsende med et Lovforslag, som endelig skal gennemføres inden det forventede Valg.

Jeg synes ikke, den højtærede Indenrigsministers Udtalelser bidrog til at borttage den Følelse af Forstemthed, som i øvrigt er fremkaldt ved dette Lovforslag.

Jeg maa ogsaa sige, at den Tale, som den højtærede Forsyningsminister holdt for at søge at begrunde Hovedstads-Venstres Stilling, heller ikke bidrog dertil. Selv om den højtærede Forsyningsminister jo talte meget smukt om Vælgerens Ret, saa fremgik det ganske tydeligt af alle de reelle Ting, som den højtærede Minister fremførte, at det ikke saa meget var Vælgerens Ret i Almindelighed, den højtærede Forsyningsminister tænkte paa, som Venstre-Vælgerens Ret, Venstre-Vælgerens Særret. Det var nemlig det, der gik igennem hele hans Tale. Det rørte ikke Forsyningsministeren en Døjt, at Venstre ved sidste Valg fik Ret til 3 Mandater for meget, og at det er en Kendsgerning, som er gaaet igen fra Valg til Valg, at Venstre ude i Provinserne faar for mange Mandater i Forhold til sit samlede Stemmetal. Denne Krænkelse af andre Vælgeres Ret gjorde ikke Indtryk paa den højtærede Forsyningsminister. Men Hovedstads-Venstrevælgerens Ret rager saadan op over alt andet, at det foranlediger For-

syningsministeren til virkelig stadig at omgaas med den Tanke at anmelde et nyt Parti.

Jeg maa ogsaa sige, at de Udtalelser, der nu blev fremsat i Anledning af det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaards Forespørgsel til Indenrigsministeren, viser, at min høflige Forventning om, at dette Lovforslag betød, at Venstregeringen tog Afstand fra disse Spekulationer i Hovedstadens Venstre, er blevet skuffet, for det var ganske tydeligt, at Indenrigsministeren vil søge at dække en saadan Spekulation. Den holdes altsaa stadig i Live, og Meningen er aabenbart, at den skal sættes i Værk, hvis man ikke faar sin Vilje her i Folketinget. Det er rart, at det er blevet klart sagt, for saaledes bliver det altsaa nu efter Indenrigsministerens Udtalelser. Jeg vil gerne have Lov til paa mit Partis Vegne at sige baade til Indenrigsministeren og Forsyningsministeren, at vi ganske afviser deres Udtalelser om, at Hovedstadens Venstre skulde være baade moralsk og juridisk berettiget til at anmelde et Særparti ud fra de Betragtninger, de har gjort gældende. Efter vor Opfattelse strider det komplet mod selve Aanden i Valgloven, at et Parti deler sig for at opnaa en Ekstragevinst, som Valgloven ikke i Forvejen giver det Ret til. Det er jo det, der er Hensigten med dette Lovforslag, og det har man ikke Lov til at bruge Valgloven til.

Nu anfører Indenrigsministeren som en Slags Forsvar for, at Venstre vil gaa ud i saadanne Manipulationer, at andre Partier, det radikale og det socialdemokratiske, i 1918 havde været ude paa en lignende mindre tiltalende Boldgade, men saadan er Forholdet slet ikke. Den højtærede Indenrigsminister ved meget vel, at det var en ganske anden Valglov, der eksisterede dengang. Han ved ogsaa, at den efter vor Opfattelse havde sine Fejl, den saakaldte sorte Streg gennem Lille Bælt, en Ordning, som betød, at Venstre paa Forhaand vilde være sikret et betydeligt Antal Mandaters Forspring for andre Partier, hvis der ikke blev truffet andre Foranstaltninger.

Det er rigtigt, at ved Valget i 1918 blev der indgaaet Aftale mellem Det radikale Venstre og Socialdemokratiet for at søge at opveje en Del af den Uretfærdighed, som Valgloven ellers vilde paaføre de paagældende Partier; der var altsaa en Slags Valgalliance i en Række Kredse. Men hvad blev Resultatet? Til Trods for disse Foranstaltninger blev Resultatet, at Venstre alligevel fik 4 Mandater mere, end det havde Ret til. Saaledes var den Valglov, og det, vi gjorde dengang, var altsaa et Forsøg paa at hindre